

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE
ETIČKO POVJERENSTVO
Zagreb, Branimirova 4

Broj: P-72/2025-4
Zagreb, 12. ožujka 2026.

PREDMET: Davanje mišljenja na zahtjev zamjenika [REDACTED] u Županijskom državnom odvjetništvu [REDACTED] o sukladnosti s Etičkim kodeksom državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika sudjelovanja državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika u javnim dražbama za kupnju nekretnina i pokretnina te preporuke za sve državne odvjetnike i zamjenike državnih odvjetnika u vezi sudjelovanja u javnim dražbama

Etičko povjerenstvo je zaprimilo zahtjev zamjenika [REDACTED] u Županijskom državnom odvjetništvu [REDACTED] od [REDACTED], za davanje mišljenja o sukladnosti sa Etičkim kodeksom državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika ("Narodne novine" br. 25/08., 26/19.; dalje: Etički kodeks) da državnoodvjetnički dužnosnici u svom privatnom životu kupuju nekretnine ili pokretnine na javnim dražbama, posebno onima u kojima je jedan od vjerovnika Republika Hrvatska tj. nadležna ministarstva, najčešće Porezna uprava i gdje je eventualno bio uključen i građansko-upravni odjel nadležnog državnog odvjetništva. Predlaže se mišljenjem Etičkog povjerenstva zabraniti državnoodvjetničkim dužnosnicima kupovinu vrjednijih nekretnina i pokretnina na javnoj dražbi, bez iznimke.

Za potrebe davanja mišljenja, Etičko povjerenstvo je izvršilo uvid u odredbe Ovršnog zakona ("Narodne novine" br. 112/12., 25/13., 93/14., 55/16., 73/17., 131/20., 114/22., 6/24.), Stečajnog zakona ("Narodne novine" br. 71/15., 104/17., 36/22., 27/24.) te povezanih podzakonskih propisa, kao i u odredbe Zakona o državnom odvjetništvu ("Narodne novine" br. 67/18., 21/22., 136/25.). Pregledan je sadržaj sa stranica Sudske dražbe Hrvatska na Europskom portalu e-pravosuđa.

Cijeneći sadržaj spomenutog zahtjeva, pregledanih podataka, te imajući u vidu relevantne zakonske odredbe i temeljna načela Etičkog kodeksa, Etičko povjerenstvo je utvrdilo kako slijedi.

Nekretnine i pokretnine se prodaju u ovršnom i stečajnom postupku s ciljem unovčenja imovine dužnika radi namirenja vjerovnika. Radi se o postupcima koji se na temelju kogentnih zakonskih odredbi provode radi prisilnog namirenja dugova koje dužnici nisu pravovremeno i dobrovoljno namirili svojim vjerovnicima.

Osnovano je uvažavati načelo da se dugovi moraju plaćati ili će se isti prisilno naplatiti putem suda. Stoga se za iste postupke ne može uopćeno tvrditi da bi na bilo koji način bili pravno ili moralno upitni, posebice ukoliko se postupci vode u odnosu na pravne osobe, dok se u odnosu na fizičke osobe kroz test razmjernosti i institut zaštite prava na dom, daju dodatna jamstva zaštite dostojanstva osobe ovršenika.

Ukoliko je jedan od vjerovnika Republika Hrvatska, ista je u ovršnom i stečajnom postupku zastupana po nadležnom državnom odvjetništvu. Stoga državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika koji zadužuje takav predmet može utjecati na bitne odluke suda koje prethode samom postupku prodaje, kao što je primjerice početna prodajna vrijednost ili odluka o načinu prodaje. Nadalje, državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika koji zadužuje takav predmet ima sva saznanja o samoj nekretnini/pokretnini, uključujući primjerice podatak da se vrijedna nekretnina ili pokretnina može kupiti po povoljnoj cijeni.

Obzirom na korištenje jedinstvenog informacijskog sustava za upravljanje i rad na državnoodvjetničkim predmetima (dalje: CTS), podaci iz ovršnog i stečajnog spisa predmeta su također dostupni širokom krugu državnih odvjetnika i zamjenika držanih odvjetnika u cijelom sustavu državnog odvjetništva.

Napominje se da je većina tih podataka također i javno dostupna, putem e-Oglasne ploče u stečajnom postupku, odnosno u ovršnom postupku sudionicima putem e-Dražbe Financijske agencije, sukladno propisanim uvjetima.

Na temelju članka 101. Ovršnog zakona, kupac ne može biti ovršenik, sudac ili druga osoba koja službeno sudjeluje u postupku prodaje, a ni osoba koja po zakonu ne može steći nekretninu koja je predmet ovrhe. Ista odredba se primjenjuje i kod prodaje pokretnina, na temelju odredbe članka 168. Ovršnog zakona, koja upućuje na analognu primjenu odredbi Ovršnog zakona o ovrsi na nekretninama.

Bitno je naglasiti da na temelju članka 94., 96., 98. i 99. Zakona o državnom odvjetništvu proizlazi da se državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika moraju tako ponašati da ne umanje svoj ugled i ugled državnog odvjetništva i ne dovedu u sumnju svoju nepristranost, dužni su čuvati tajnost svih podataka nedostupnih javnosti, ne smiju primiti i zadržati dar osim protokolarnih darova manje vrijednosti, ne smiju se koristiti svojim službenim položajem ili ugledom državnog odvjetništva za ostvarivanje svojih privatnih interesa.

Na temelju odredbi Etičkog kodeksa proizlazi da se u razmatranju predmetnog zahtjeva treba osvrnuti na načela profesionalne etike u obavljanju državnoodvjetničke dužnosti kao i na opća načela i pravila ponašanja kojima se u svakodnevnom životu trebaju ravnati državni odvjetnici i zamjenici državnih odvjetnika, osobito vodeći računa o očuvanju i promicanju osobnog i profesionalnog integriteta, kao i jačanju povjerenja javnosti u državno odvjetništvo (u smislu članka 1. i 2. Etičkog kodeksa).

Potrebno je imati u vidu temeljna načela iz članka 3. i 4. Etičkog kodeksa, u obnašanju državnoodvjetničke dužnosti osobito načelo nepristranosti, uključujući izbjegavanje svake mogućnosti sukoba interesa, te unutar i izvan okvira državnoodvjetničke dužnosti, osobito načela poštenja i nepodmitljivosti.

Osnovano je u tom smislu očekivati da državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika izbjegava ostvarivanje osobne koristi koja bi mogla dovesti u pitanje njegovu nepristranost i objektivnost ili stvoriti takvu percepciju u javnosti, kao i da se suzdržava od aktivnosti koje mogu naštetiti ugledu državnog odvjetništva.

Sljedom svega iznesenog, Etičko povjerenstvo je na 9. sjednici održanoj 12. ožujka 2026., jednoglasno, na temelju članka 118. Zakona o državnom odvjetništvu i članka 17. i 18. Poslovnika o radu Etičkog povjerenstva, dalo sljedeće

MIŠLJENJE I PREPORUKU

1. Sudjelovanje državnog odvjetnika ili zamjenika državnog odvjetnika koji zastupa Republiku Hrvatsku u konkretnom ovršnom, stečajnom ili povezanom predmetu, u svojstvu kupca nekretnine/pokretnine koja se prodaje u tom postupku, kao i sudjelovanje u istom svojstvu članova obitelji i drugih njemu bliskih ili povezanih osoba, u suprotnosti je s načelima nepristranosti, poštenja i nepodmitljivosti, jer bi time njegov osobni interes došao u sukob s državnoodvjetničkom dužnošću koju obavlja te bi se opravdano moglo postaviti pitanje da li je koristio podatke do kojih je došao obavljanjem svoje dužnosti ili utjecao na postupak prodaje s ciljem stjecanja osobne koristi odnosno da li se ostavlja takav dojam u javnoj percepciji.

2. Sudjelovanje državnoodvjetničkog dužnosnika kao kupca u ovršnim i stečajnim postupcima prodaje nekretnina i pokretnina, u kojima kao ovrhovoditelj, stečajni vjerovnik ili druga stranka postupka sudjeluje Republika Hrvatska, izvan okolnosti navedenih u točki 1. ovog mišljenja, načelno je također u suprotnosti sa načelima nepristranosti, poštenja i nepodmitljivosti, osobito sa aspekta javne percepcije nepristranosti kao i ugleda državnog odvjetništva pa bi se trebalo u pravilu suzdržati od takvog postupanja, a isto vrijedi za sudjelovanje članova obitelji i drugih bliskih ili povezanih osoba.

Moguće iznimke od načelne nesuglasnosti iz točke 2. ovog mišljenja sa Etičkim kodeksom, osnovano je u svakom konkretnom slučaju, pažljivo i temeljito preispitati sa aspekta etičkih načela radi zaštite osobnog integriteta, nepristranosti, ugleda državnog odvjetništva i njihove javne percepcije.

3. Sudjelovanje državnoodvjetničkog dužnosnika kao kupca u ovršnim i stečajnim postupcima prodaje nekretnina i pokretnina u kojima Republika Hrvatska nije ovrhovoditelj, stečajni vjerovnik ili druga stranka postupka, u načelu nije suprotno Etičkom kodeksu.

Unatoč tome je neophodno sve okolnosti svakog konkretnog slučaja, pažljivo i temeljito ispitati sa aspekta etičkih načela, radi zaštite osobnog integriteta, nepristranosti, ugleda državnog odvjetništva i njihove javne percepcije.

4. Preporučuje se, u slučaju moguće iznimke od načelne nesukladnosti sa Etičkim kodeksom iz točke 2. ovog mišljenja, kao i u slučaju sumnje u sukladnost sa Etičkim kodeksom postupanja iz točke 3. mišljenja, prethodno obavještanje državnog odvjetnika ili višeg državnog odvjetnika, u svrhu transparentnosti.

Time se doprinosi zaštiti prethodno navedenih etičkih načela, osobito očuvanju osobnog integriteta, nepristranosti, ugleda državnog odvjetništva kao i njihove javne percepcije i sa time povezanog povjerenja javnosti u rad državnog odvjetništva, putem mogućnosti djelovanja zbog potencijalne povrede Etičkog kodeksa.

Navedeno djelovanje, uz temeljite provjere relevantnih okolnosti, uključuje i mogućnost traženja mišljenja Etičkog povjerenstva u odnosu na konkretne okolnosti, bilo od strane zainteresiranog državnoodvjetničkog dužnosnika ili od strane čelnika državnog odvjetništva.

PREDsjednica ETIČKOG POVJERENSTVA
ZAMjenica GLAVNOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA
REPUBLIKE HRVATSKE

Barbara Sandalj